

Spørsmål til Ordfører – Bystyret 10.09.2026

Spørsmål fra Paul Andrew Hafredal (INP) med svar fra Ordfører, Janicke Andreassen (AP) i saken: PS 93/26 Krav om lovlighetskontroll - sak 76/26 «Lanner vindkraftverk – prinsipiell avklaring av arealbruk i kommuneplanens arealdel»

1. Hvor i saksframlegget er de enkelte rettslige anførslene i kravet om lovlighetskontroll konkret vurdert?

Kommunedirektørens vurdering fremgår samlet under «Saksfremstilling», hvor vedtaket er vurdert opp mot kontrolltemaene i kommuneloven kapittel 27: om vedtaket har lovlig innhold, er truffet av riktig organ og er blitt til på lovlig måte. Konklusjonen er at det ikke er påvist forhold som tilsier at vedtaket er ulovlig. De enkelte anførslene er ikke gjengitt og vurdert punktvis i saksframlegget, men det presiseres at den nærmere vurderingen av sakens faktiske og planfaglige grunnlag fremgår av det opprinnelige saksframlegget i sak 76/26 om Lanner vindkraftverk - om prinsipiell avklaring av arealbruk i kommuneplanens arealdel (Bystyret den 11.06.26).

2. Hvilken konkret planfaglig vurdering av Lanner som areal lå til grunn for beslutningen om å åpne planprosessen, utover henvisningen til viljeserklæringen om fornybar energi?

Beslutningen bygget på at kommunen hadde mottatt et konkret planinitiativ for et område som i hovedsak er avsatt til LNF-formål, og hvor et vindkraftanlegg derfor krever en ny planavklaring. I vurderingen ble det blant annet lagt vekt på eksisterende inngrep og infrastruktur i og ved området, herunder deponier, vegtilkomst, E18 og skytebane. Samtidig ble kjente konflikter knyttet til blant annet naturmangfold, friluftsliv, landskap, kulturminner og vannmiljø uttrykkelig omtalt.

Disse forholdene ble ikke ansett som tilstrekkelig utredet til å ta stilling til utbygging, men som grunnlag for å avklare dem nærmere gjennom planprogram, konsekvensutredning, medvirkning og senere politisk behandling. Vedtaket innebar derfor ikke at Lanner ble vurdert som egnet eller som den beste lokaliseringen.

3. Hvilken rettslig og planfaglig betydning er viljeserklæringen i bystyresak 9/23 tillagt ved vurderingen av det konkrete planinitiativet for Lanner?

Viljeserklæringen er tillagt betydning som et politisk og strategisk bakteppe for å utrede initiativer om fornybar energiproduksjon. Den er ikke tillagt virkning som en juridisk bindende arealavklaring eller som godkjenning av Lanner som lokalisering.

Den konkrete arealbruken må vurderes selvstendig etter plan- og bygningsloven gjennom områderegulering, konsekvensutredning, medvirkning og endelig politisk planvedtak. Viljeserklæringen erstatter dermed verken den planfaglige vurderingen eller bystyrets senere beslutning om arealbruk.

4. Kommunen har selv opplyst at alternative lokaliseringer ikke er vurdert. Hvordan er dette forholdet vurdert ved beslutningen om å åpne planprosessen for nettopp Lanner?

Saken var avgrenset til spørsmålet om kommunen skulle følge opp et konkret planinitiativ for Lanner. Det ble derfor ikke tatt stilling til om Lanner er den beste lokaliseringen, eller om området skal prioriteres foran andre initiativer. Denne avgrensningen fremgår uttrykkelig av både innstillingen og bystyrets vedtak.

Saksframlegget legger samtidig til grunn at relevante og realistiske lokaliseringalternativer skal beskrives og vurderes i det videre arbeidet med planprogram og konsekvensutredning. Å åpne planprosessen innebærer derfor ikke at alternativvurderingen er avsluttet, men at den skal gjennomføres på et mer opplyst grunnlag før kommunen eventuelt tar stilling til arealbruken. Overordnet planlegging kan også brukes til å vurdere alternative lokaliteter og sumvirkninger, men det er ikke et lovkrav at lokaliseringen først må avklares gjennom kommuneplanen.

5. Hvordan mener kommunedirektøren at fremgangsmåten er i samsvar med formålet med lovendringene fra 1. juli 2023, som styrket kommunenes rolle som planmyndighet ved etablering av landbasert vindkraft?

Fremgangsmåten bygger på at kommunen foretar en tidlig politisk avklaring av om planinitiativet skal utredes videre. Kommunen fastsetter rammene for planarbeidet og kan stanse prosessen ved oppstart, ved behandlingen av planprogrammet, ved førstegangsbehandlingen eller ved endelig planvedtak. Regjeringens veiledning om planlegging av vindkraft bekrefter at kommunen kan stoppe private vindkraftforslag både ved oppstart og underveis i planarbeidet.

At planprosessen åpnes, innebærer derfor ikke at kommunen gir avkall på sin myndighet. Det legger til rette for at arealbruken kan utredes og avgjøres gjennom kommunal planbehandling før det eventuelt kan gis konsesjon etter energiloven. Dette er i samsvar med lovendringenes formål om reell kommunal styring, tidlig lokal forankring og planavklaring før konsesjon.